

LITEŇSKÉ ZRCADLO

RADNIČNÍ NOVINY PRO OBČANY LITNĚ

LISTOPAD 2020

Společně jsme zasadili 100 stromků podél cest

V sobotu 14. listopadu se za překrásného počasí sešli občané jak v Litni, tak v Bělči a Leči a do alejí podél cest zasadili dohromady skoro 100 stromů.

Sázení u Bělče. FOTO: Jiří Vodička

Více než 30 brigádníků se sešlo už dopoledne v aleji podél obnovené cesty na Mramor. Pan Artl měl veškerý materiál pro výsadbu perfektně připravený, a mohli jsme se proto plně koncentrovat na to, jak stromky zasadit tak, jak norma požaduje. Dostali jsme totiž na 48 ořešáků v této aleji od CHKO finanční příspěvek, a museli proto vyhovět předpisům z ministerstva. Půda na Mramoru není zrovna

jednoduchá – některé díry byly plné kamenů a mladé stromky by mohly zajít. Skvělé proto bylo, že Vítá Novotný jako svůj osobní příspěvek k sázení dovezl na vlastní náklady fůru kvalitního substrátu a celé dopoledne popojížděl se svým nákladákem alejí, aby brigádníci mohli dodat ke kořenům stromků kvalitní zeminu. Děkujeme!

Pokračování na straně 4

Nákladní auto s kvalitním substrátem od Vítá Novotného. FOTO: Jiří Vodička

Slovo starosty

Milí sousedé,

tentokrát se chci věnovat tématu, které považuji za klíčové pro náš budoucí život v městysi Liteň. Jedná se o zrušení superhrubé mzdy, které na první pohled vypadá, že lidem uleví od daňového zatížení a přidá peníze do peněženek (kdo bere 30 000 korun hrubého, polepší si přibližně o 1 500 korun), na pohled druhý ovšem ožebračí obce, které přijdou o desetinu svého rozpočtu. Oněch 10 procent je životně důležitých pro veškeré investiční akce v Litni, a proto jsem podepsal petici Sdružení místních samospráv ČR, která po státu žádá, aby tento výpadek v rozpočtu obcí nahradil. Pokusím se nyní vysvětlit, co konkrétně bude zrušení superhrubé mzdy znamenat pro Liteň, abyste se mohli rozhodnout, zda svůj podpis pod petici připojíte také.

Začnu vysvětlením, že superhrubá mzda je pojem, kterým se v Česku označuje základ daně, z něhož se následně vychází při výpočtu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, přičemž se do tohoto základu (na rozdíl od hrubé mzdy) zahrnuje i povinné zdravotní a sociální pojištění zaměstnavatele. Superhrubá mzda se tak rovná celkové výši nákladů zaměstnavatele na mzdu zaměstnance. Byla zavedena v rámci reformy veřejných financí od roku 2008, avšak není v žádném zákoně takto označována, jedná se pouze o označení metody výpočtu daně ze mzdy, kterou je velmi těžké vysvětlit cizincům. My v Česku víme, že tato konstrukce vznikla kvůli návrhu ODS na jednotnou daň 15 % pro všechny. A protože už tenkrát 15 % bylo pro příjem státního rozpočtu málo, musel se zvýšit základ, z něhož se mzda počítala – takže se do něj zahrnula i pojištění.

Střih. Je o 12 let později, píše se rok 2020. Stát za těch 12 let neuvěřitelně nabobtnal a jeho výdaje jsou o 757 miliard vyšší než v roce 2008, přičemž příjmy stouply jen o 328 miliard. V této situaci přichází stát, který neumí evidentně hospodařit na celostátní úrovni, se zrušením superhrubé mzdy.

Pokračování na straně 2

Slovo starosty

Pokračování ze strany 1

Obce a města v důsledku toho přijdou o deset procent svých příjmů — cca 16 miliard a kraje přibližně o 8 miliard. Stát kvůli tomu, že vybere méně na daních od fyzických osob, prostě uzavře kohoutek financí pro obce a města, přičemž tyto výdaje činí pro stát 1,3 % všech výdajů. Pro obce, kraje a jejich obyvatele ovšem těchto 1,3 % znamená mnoho.

Nejzávažnějším důsledkem bude to, že samosprávy budou muset seškrtat investiční výdaje. U obcí je téměř 100 % pravidlem, že investice musí dělat za pomoci dotačních titulů. Obvykle se spoluúčast obcí může pohybovat na úrovni 20 %. Zbýlých 80 % je financováno z národních a evropských dotací. Při 20 miliardách spoluúčasti „nenasají“ obce dotace ve výši 80 miliard. Ze 100 miliard investic by obce (zprostředkovaně přes zhotovitele) zaplatily zpět do rozpočtu 17,4 miliardy na DPH. Ve skutečnosti se tedy bavíme o tom, že stát by příspěvek z rozpočtového určení daní (RUD) pro obce v původní výši roku 2019 nestál vůbec nic. Stát tak může jen prodělat a my všichni s ním, protože nenačerpáme zmíněné dotace, které dostanou místo nás v Polsku, Francii nebo Bulharsku (či kdekoli jinde v zemích EU). A to nemluvíme o tom, že zastavením investic přijdou firmy o zakázky a lidé o práci, a tudíž

opět klesne příjem státu na daních. Z naší zkušenosti v Litni víme, že každé zastavení investic stojí daleko více, než by stála uskutečněná investice. Přípravy na investiční akce jsou náročné nejen na práci všech, kteří se na přípravách podílejí, ale hlavně finančně. Projektová příprava na dostavbu kanalizace v Litni, stavbu kanalizace v Bělči a Vlencích, dostavbu vodovodu v Bělči a propojení vodárenských soustav vodojemem pro Liteň a Leč stojí zhruba 2,5 milionu korun. Všichni se jistě shodneme na tom, že to není investice do parády, ale nutnost. Zahodit tuto přípravu je zločin, který vláda provede stovkám obcí a milionům obyvatel. U nás zcela jistě nebudeme moci postavit nebo rozšířit mateřskou školu, ačkoli jsme už v přípravě velmi pokročili. Budeme se snažit dodělat rozjeté investice tak, aby peníze vložené do přípravy nepropadly. Přečetl jsem si reakce starostek a starostů u podpisů pod peticí. Všichni se shodují, že se jedná o přímé ohrožení odsouhlasených investic v jejich obci či městě. Mnoho kolegů se pozastavuje nad tvrzením paní ministryně financí, že obce mají na účtech dostatek peněz. Já sám sleduji už třetí rok, jak vláda slovně útočí na každém semináři, jehož se účastním, na úspory obcí. Tohle tvrzení je velmi zavádějící. Obce na dofinanco-

vání investic šetří několik let. To jsou ty úspory na účtech, které jsou trnem v oku vládě. Tyto úspory však mají v rozpočtovém výhledu už přesné místo určení. Když stát obcím sebere desetinu rozpočtu, obce nebudou mít na spoluúčast, a tím končí rozvoj venkova. Budeme rádi, když zajistíme běžný chod obce. Připomeňme si: je to jen 1,3 % všech výdajů státu a na zaplaceném DPH a přijatých dotacích by se to státu mnohonásobně vrátilo.

Ptám se sám sebe, jestli to je „jenom“ neznalost a nekompetence vlády, nebo je to útok na svrchovanost obcí a systém samospráv? Přece není ani možné udělat takto špatné rozhodnutí při všech těch poradcích a náměstcích. Takhle se nevede ani neúspěšný stát ani úspěšná firma. Pokud Vám není osud naší obce a i Váš vlastní lhostejný, podepište tuto petici, odkaz najdete na webu městysse. Máme ještě šanci! Děkuji za vaši pozornost.

Filip Kaštánek, starosta

Petice představitelů obcí a měst vládě ČR proti dopadům zrušení superhrubé mzdy na obce, města a kraje

My, členové Sdružení místních samospráv ČR (SMS ČR) a představitelé obcí, měst a krajů, podáváme tímto s podporou senátorů Parlamentu ČR petici VLÁDĚ ČR proti dopadům zrušení superhrubé mzdy na samosprávy, které podle analýz budou znamenat ročně propad min. -13 mld. Kč až -20 mld. Kč pro obce a min. -7 mld. až -10 mld. pro kraje. Takovýto zásah do příjmů samospráv v naší zemi nemá žádné srovnání. Protestujeme proti tomuto trvalému a přímému zásah do rozpočtů obcí, měst a krajů v bezprecedentní výši -10 % každý rok.

Pokud dojde ke zrušení superhrubé mzdy, žádáme vládu, aby dopady tohoto kroku byly samosprávám nahrazeny změnou rozpočtového určení daní (RUD) a objem jejich vlastních prostředků tak zůstal zachován, protože samosprávy velmi dobře hospodaří s prostředky daňových poplatníků, mají zásadní podíl na zadávání veřejných zakázek a mohou výrazně pomoci v obnově ekonomiky v současné krizi.

Stanislav Polčák, předseda SMS ČR, poslanec EP
Zbyněk Linhart, senátor a místostarosta města Krásná Lípa
Jiří Vosecký, senátor a zastupitel obce Okrouhlá
Ivo Valenta, senátor a zastupitel Zlínského kraje
Jan Sobotka, senátor a starosta města Vrchlabí
David Smoljak, senátor a člen Rady MČ Praha - Vinoř
Jitka Seitlová, senátorka a zastupitelka Olomouckého kraje
za Petiční výbor jedná jeho předseda Stanislav Polčák

Jak se jezdí v Litni

Vyhodnocoval jsem data, která zaznamenal radar na Měňanské instalovaný v létě 2018. Je umístěn uvnitř obce, relativně daleko za cedulí LITEŇ. Jedna hodnota je ve všech třech letech 2018 až 2020 naprosto neměnná: v průměru každý sedmý řidič jede rychlostí 70 km/h a více (14 %). To znamená při 250 000 autech za rok, která do Litně po této silnici bez chodníku vjíždějí, že každých deset minut projede směrem k restauraci ve stínu lípy jedno auto výrazně vyšší než povolenou rychlostí. Ještě horší je, že meziročně roste počet řidičů, kteří naprosto ztratili soudnost a mohou velmi vysokou rychlostí opravdu zavinit vážnou nehodu.

Statistické vyhodnocení naměřených údajů dává starosta dál na Odbor dopravy do Berouna a budeme se snažit, dosáhnout realizace stavebních úprav, aby se podobné excesy nemohly opakovat. Na jižní Moravě má na příklad mnoho obcí na vjezd do obce ostrůvek, který auta nutí udělat oblouk, a zpomalit proto na rozumnou rychlost. Jednoduché opatření, které účinně řeší problém nezodpovědných závodníků za volantem.

Jiří Vodička, zastupitel

Plní Nezávislí, co slíbili?

V minulém čísle jsme zrekapitulovali zatím úspěšné plnění našich předvolebních slibů v oblastech VODA, CHODNÍKY A ULICE, ŠKOLA A ŠKOLKA. Dnes se podíváme na dění u dalších pěti bodů z našeho volebního letáku.

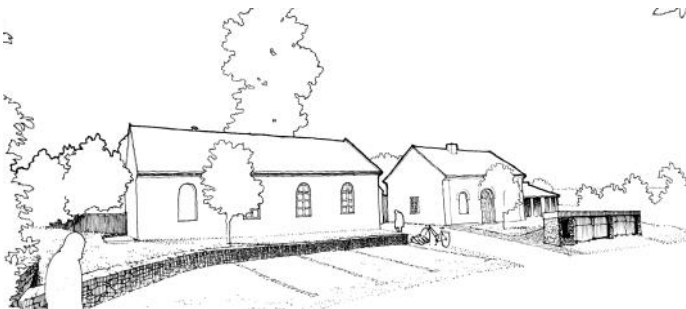
Jedna věc se od minula změnila. Psal jsem, že jsme za první dva roky tohoto volebního období pro naše obce zajistili na dotacích 120 miliónů korun, tedy násobně více než za 25 předcházejících let. Nyní je to již 130 miliónů. Počátkem listopadu jsme díky šikovné deklaraci klubovny v Bělči jako „braunfield“ obdrželi dotaci deset miliónů korun na kompletní přestavbu tohoto zanedbaného domu na krásné moderní Komunitní centrum.

4 / HŘBITOV

Rekonstrukce hřbitovní zdi

- 2018 – zpracovali jsme projektovou dokumentaci „Rekonstrukce hřbitovní zdi a dvou přilehlých budov“, kde se řeší i bývalá márnice a domek hrobníka
- 2019 – žádali jsme neúspěšně dvakrát o dotaci (oprava zdi sever, oprava zdi západ)
- 2020 – získali jsme dotaci 437 227 Kč na opravu severní zdi a zahájili přípravu stavby – je vysoutěžený dodavatel a podepsaná smlouva, stavět se má začít po sklizni v roce 2021

Rekonstrukce stávající budovy na smuteční obřadní místo, rozptylová loučka, kolumbárium (místo pro ukládání pohřebních uren)

- 2018 – je to součástí již zpracované dokumentace „Rekonstrukce hřbitovní zdi a dvou přilehlých budov“, hledáme financování

5 / KANALIZACE

Kanalizace pro Běleč a Vlence

- 2019 – provedli jsme dotazníkové šetření v Bělči – 78 % domácností se chce připojit
- květen 2019 až září 2020 – zpracovali jsme projektovou dokumentaci pro připojení Bělče, Vlenců a také Leče k čistítku odpadních vod v Litni

Dokončení kanalizace v Litni

- leden 2019 – zpracovali jsme dokumentaci pro výstavbu kanalizace v ulicích Krátká a U Zálůžny

1/ VODA

Rekonstrukce vodárny Vlence, posílení vodních zdrojů

2/ CHODNÍKY A ULICE

Opravy chodníků a silnic, revitalizace liteňských parků, rekonstrukce osvětlení

4/ HŘBITOV

Rekonstrukce hřbitovní zdi, smuteční obřadní místo, rozptylová loučka, kolumbárium

5/ KANALIZACE

Kanalizace pro Běleč a Vlence, dokončení kanalizace v Litni

7/ KOMUNITNÍ CENTRUM Běleč & SPOLKOVÝ DŮM Liteň

3/ ŠKOLA A ŠKOLKA

Navyšování kapacity školy, rekonstrukce areálu SOU, tělocvičny a hřiště Liteň, školní zahrada

6/ VODOVOD

Rozšíření vodovodu v Litni a Bělči, vodovod Leč - začlenění do vodárenské soustavy a posílení vodního zdroje

8/ POSTAVÍME SE ZA VÁS

Osadní výbory pro každou místní část, transparentní účet, kvalitní informování nový web a zpravodaj, zveřejňování smluv na internetu

- květen 2020 – přes setrvalý odpor majitele sousedních pozemků jsme docílili vydání stavebního povolení a českáme na vhodné financování

6 / VODOVOD

Rozšíření vodovodu v Litni a Bělči

- leden 2019 – aktualizovali jsme Plán rozvoje vodovodů a kanalizací (PRVKUK)
- květen 2019 – zadali jsme vypracování projektu „Rozšíření vodovodu v Bělči“
- září 2019 – přijali jsme „Plán financování a obnovy vodovodů a kanalizací (PFOVaK)“, podle kterého budeme investovat

každý rok 1,19 mil. Kč do údržby vodovodní a kanalizační infrastruktury. Je tak zajištěno, že vodovod i kanalizace budou neustále v perfektním stavu.

Vodovod Leč – začlenění do vodárenské soustavy a posílení vodního zdroje

- leden 2019 – začlenili jsme vodovod v Leči pod profesionální správu Aquaconsultu
- květen 2019 – zadali jsme vypracování projektu „Propojení vodovodních systémů Leč a Liteň“

7 / KOMUNITNÍ CENTRUM Běleč & SPOLKOVÝ DŮM Liteň Komunitní centrum Běleč

- 2018 – zpracovali jsme projektovou dokumentaci
- březen 2019 – klubovnu jsme dali prohlásit za „brownfield“ a mohli proto požádat o speciální dotaci pro zanedbané obecní budovy
- září 2019 – dostali jsme stavební povolení
- říjen 2019 až červen 2020 řešili jsme (s pro nás kladným výsledkem) odvolání souseda proti vydanému stavebnímu povolení

Pokračování na straně 4

Plní Nezávislí, co slíbili?

Pokračování ze strany 3

- listopad 2020 – obdrželi jsme dotaci ve výši 9,75 mil. Kč, připravujeme soutěž na výběr stavební firmy

Spolkový dům Liteň (kino)

- srpen 2019 – máme hotovou studii na opravu střechy, výměnu oken a dveří, zateplení, bezbariérové venkovní schodiště a nové využití exteriéru a interiéru
- 2019 – žádali jsme neúspěšně o tři různé dotace
- 2020 – opravili jsme provizorně schodiště a omítku, parkoviště a přechody
- listopad 2020 – zastupitelstvo odsouhlasilo podání další žádosti o dotaci a současně rozhodlo o rozšíření projektu o kompletní rekonstrukci

8 / POSTAVÍME SE ZA VÁS

Osadní výbory pro každou místní část

- Máme zřízený Osadní výbor Běleč – předseda Tom Šafránek
- Nově jsme zřídili Osadní výbor Leč – předseda Jaroslav Merťa
- Osadní výbory spolupracují se zastupitelstvem, výbory a komisemi městyse Liteň a prosazují zájmy občanů ve své místní části

Transparentní účet

Od roku 2019 jsou veškeré obecní transakce, které neobsahují osobní údaje naprosto veřejné. Transparentní účty, přístupné přes internet, máme tři a jsou uvedené na webových stránkách obce: Komerční banka, ČSOB, Česká spořitelna

Maximální informování o dění v obci, nový web a zpravodaj Liteňské zrcadlo

- 2018 – zrealizovali jsme v ČR ojedinělý projekt LITEŇ JAKO NA DLANI. Všechny údaje, které dostává zastupitelstvo jako podklad pro svá rozhodnutí, včetně smluv, nabídek firem, výsledků jednání atp., jsou dostupné pro všechny na webu městyse pod záložkou OTEVŘENÁ RADNICE.

- Na veřejných zasedáních promítáme ke každému projednávanému bodu informace, zdůvodnění a také možný dopad na rozpočet městyse.
- Zápisy z veřejných zasedání tvoříme elektronicky již během jednání a zveřejňujeme proto bez prodlení, jakmile jsou podepsané ověřovateli.
- Přeprocovovali jsme obecní webové stránky, které mají např. i aplikaci pro pohodlné nahlašování závad v městysi. S tímto řešením jsme se v roce 2019 umístili 1. místě v krajském kole soutěže Zlatý erb 2019, kdy jsme porazili i mnohem movitější mnohatisícová města.
- od 2018 - vydáváme časopis Liteňské zrcadlo, který informuje o všech podstatných událostech v obci a občané ho dostávají 10x ročně bezplatně do schránky.

Zveřejňování smluv

Od 2018 – všechny smlouvy jsou přístupné na webu městyse a postupně doplňujeme i smlouvy z minulosti, kdy se ještě automaticky nezveřejňovaly, a v registru státní správy.

Myslím, že ze zatím popsáno je jasné, že jsme náš volební program nebrali nikdy jako prázdné sliby. Byl to pro nás od počátku seznam skutečných věcí, které chceme zrealizovat a opravdu zlepšovat.

V posledním, třetím díle zrekapitulujeme ty věci, které jsme v našem volebním plakátu sice neslibovali, ale přišly nám natolik dobré a důležité, že jsme se do nich hned po volbách pustili.

**Jiří Vodička, zastupitel,
předseda Finančního výboru**

Společně jsme zasadili 100 stromků podél cest

Pokračování ze strany 1

Děkujeme také inženýrce Pavlíně Elfové, zahradní a krajinné architektce, která pomohla nejen radou, ale i prakticky jak v Litni, tak poté také v Leči s tím, jak máme stromky správně zasadit.

Doplnili jsme pak pár stromků do proluk v ulici Ovocná (to je ulice k čističce) a do aleje podél cesty k Dědu Mrázovi a přesunuli se dále do Bělče. Tady

se pokračovalo s výsadbou ovocných stromů podél silnice na Vlence. A je super, že tu přiložilo ruku k dílu i plno Liteňáků. Tak jako ráno na Mramoru bylo zase plno brigádníků z ostatních místních částí našeho městyse.

Od dvou hodin pak začala výsadba v Leči. Pod vedením paní Mertové zasadila desítky brigádníků skoro 30 stromů podél silnice směrem na Liteň a směrem

na Skuhrov. Je skvělé, že se najde dostatek lidí, kteří přiloží nezištně ruku k dílu, aby se zlepšilo okolí, v kterém žijeme.

O osudu zasazených stromků se rozhodne ale až následnou péčí, kterou jim musíme zajistit. Starosta Kašťánek už přislíbil dát zakázku profesionálnímu arboristovi, který bude provádět správný řez nově zasazených stromků. Naše „rychlá rota“ má už teď v listopadu dostat nový víceúčelový automobil, který umožní opakovanou zálivku nově vysazených stromů v období sucha, jako to bylo v minulých letech.

A ještě jedna odpověď na otázku, která přichází znovu a znovu. Na Mramoru jsme udělali více děr pro stromy, než kolik jsme jich od CHKO dostali zafinancováno, a zůstaly proto prázdné. Důvod je ten, že CHKO nám již avizovalo, že je ochotno přispět i v následujícím roce na výsadbu dalších stromů.

Každopádně výsledek našeho letošního úsilí stojí za to.

Odpočinek v Leči. FOTO: Jiří Vodička

Jiří Vodička, zastupitel

KRÁTCE ZE ZASTUPITELSTVA

Ve čtvrtek 12. listopadu 2020 začalo veřejné zasedání zastupitelstva č. 23 s téměř 30 minutovým zpožděním – jednak nás v úvodu opět potrápila technika a jednak se panu starostovi neplánovaně protáhla konzultace s právníkem městyse Veberem ve věci Rezidence Liteň developerů Janských.

V návaznosti na Usnesení Vlády ČR o přijetí krizového opatření ze dne 30. 8. 2020 a mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 24. 8. 2020 a metodického pokynu Ministerstva vnitra ze dne 1. 9. 2020 se zasedání Zastupitelstva městyse Liteň (ML) konalo opět pomocí videokonference. Po konstatování usnášedischopnosti, určení zapisovatele a zvolení ověřovatelů, byl schválen program (včetně čtyř přidávaných bodů) a rovněž znění zápisu ze zasedání č. 22/2020.

V úvodu pan starosta podal zprávu o činnosti, kterou najdete podrobně v zápisu ze zasedání. V bodě č. 5 byl hlasy všech přítomných zastupitelů schválen obsah dohody o součinnosti mezi ML a developery Květuší Janskou a Robertem Janským s tím, že pan starosta může dohodu podepsat pouze za podmínky, že dojde k zajištění pohledávky ve výši 728 000 Kč převodem parcely v předmětné lokalitě nebo její vinkulací ve prospěch ML (ML požaduje za převzetí inženýrských sítí příspěvek na opravu Chrástecké ulice ve výši 800 000 Kč, částku ve formě příspěvku na PD, na výše uvedenou ulici, v celkové výši 72 000 Kč již obdržel).

Oprava Kulturního domu Liteň

V dalších bodech pak bylo odsouhlaseno znění Smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene a dohoda o umístění stavby mezi ML a ČEZ Distribuce a.s. v zastoupení KS montáže s.r.o. a podání žádostí o dotace na rok 2021 s názvem „Oprava místní komunikace Chrástecká v Litni“ a „Oprava Kulturního domu Liteň“ z fondů Ministerstva pro místní rozvoj – v obou případech pak bylo schváleno i znění smluv o dílo na administraci žádostí o dotaci mezi ML a Mgr. Lubošem Janákem a souhlas a jejich podpisem. V návaznosti na výše uvedené pak v dalším bodě zastupitelé souhlasili s rozšířením rozsahu připravované projektové dokumentace pro stavební povolení na opravu Společenského domu s názvem „Oprava Kulturního domu Liteň“ s tím, že zpracujeme návrh na kompletní rekonstrukci, na níž následně budeme shánět finance. Původní zadání znělo: zateplení a oprava

Vizualizace opraveného Společenského domu.

fasády, oprava schodiště, výstavba výstahu (rampy) a oprava střechy; v rámci projektování přes cca 4 vývojové fáze byla zjištěna nutnost statického řešení, které nebylo v původním zadání + změna některých vnitřních dispozic. Podrobný popis si můžete přečíst v zápisu ze zasedání. Zastupitelé rovněž souhlasili s předloženou cenovou nabídkou na toto rozšíření.

V bodě 10 byli schvalováni členové Ústřední inventarizační komise a Inventarizační komise, přičemž prvně jmenovaná komise má již plný počet členů, druhé jmenované jeden člen chybí – prosíme případné zájemce o členství v Inventarizační komisi, aby svůj zájem sdělili zaměstnancům úřadu nebo komukoliv ze zastupitelů (311 684 121, další kontakty na webu ML).

Zavedení systému evidence odpadů

V následujícím bodě týkající se příkazní smlouvy na administraci projektu Zavedení systému evidence odpadů ISNO v ML se nehlasovalo, protože obdržena cenová nabídka přišla zastupitelům příliš vysoká, a z toho důvodu chtějí více konkurenčních nabídek. Stručně shrnujeme: poplatek za odstranění odpadů se skládá ze třech částí – poplatku obci, na jejímž katastru se skládka nachází (aktuálně ve výši 500 Kč/tuna; dle nového zákona by se tento poplatek měl zvýšit až na 800 Kč/t), poplatku na vytváření vázaného rekultivačního fondu (aktuálně ve výši 35 Kč/t; dle nového zákona by se měl navýšit na 75 Kč/t) a samotného poplatku za odstranění odpadu (v nejčernějším scénáři by se mohla konečná změna ceny pohybovat až okolo 22 Kč, což by znamenalo navýšení na celkovou výši poplatku 935 Kč za osobu a rok). ML podal žádost o do-

taci a uspěl – a chce zavést štitkový systém, který umožní sledování pohybu odpadu a jeho množství, omezí přístup ke kontejnerům jen občanům obce, kteří budou mít uhrazený poplatek, každá domácnost bude mít k dispozici žlutý kontejner na plast o objemu 240 l + nádobu na bioodpad nebo variantně kompostér a zároveň ML plánuje upravit prostor jednotlivých sběrných „hnízd“ (zpevněný povrch s ohrádkou).

V dalším bodě souhlasili zastupitelé hlasy všech přítomných se zněním odpovědí na dopisy zaslané ML společností Stříbrný potok Reality Developments, s.r.o., respektive jejím právním zástupcem dne 16. 10. 2020 (nájemné a užívání pozemků MŠ a Hrubovny) a dne 23. 10. 2020 (plánované změny územního plánu).

Zasedání zastupitelstva v roce 2021

V bodě číslo 13 byl, opět hlasy všech přítomných zastupitelů, schválen kalendář a plán zasedání zastupitelstva pro rok 2021 – standardní veřejná zasedání zastupitelstva proběhnou v termínech:

28. 1. 2021
11. 3. 2021
29. 4. 2021
17. 6. 2021
16. 9. 2021
4. 11. 2020
16. 12. 2021

V posledním bodě listopadového veřejného zasedání byli zastupitelé seznámeni s žádostí o finanční příspěvek na opravy chodníků v Nádražní – schválili podání žádosti s názvem „Liteň, rekonstrukce uličního profilu ul. Nádražní – chodníky“ na SFDI, zavázali ML ke kofinancování získaného příspěvku.

KRÁTCE ZE ZASTUPITELSTVA

Pokračování ze strany 5

Dále schválili znění smlouvy o dílo na administraci žádosti o finanční příspěvek mezi ML a Mgr. Lubošem Janákem.

Co se týká větší bezpečnosti žáků naší ZŠ F. J. Řezáče, je diskutován kruhový objezd na křižovatce před školou; i k tomu jsou důležitá data získaná z radaru v Měňanské (abychom zamezili případným dezinformacím – radar sleduje statistiku, NEPOKUTUJE), ale pro ty, které to zajímá: ulicí Měňanskou ve směru Liteň projede cca 350 000 aut ročně, přičemž (dle statistik za poslední 3 roky) rychlost nedodrží cca 14 % řidičů a rekord byl v červenci 2020 v cca 21 hod. večer, kdy auto „prolétlo“ ulicí rychlostí 150 km/h. Proto jsme předali tyto informace Policii ČR, která zde bude provádět namátková měření rychlosti.

Veřejné zasedání bylo panem starostou ukončeno ve 22:13 hodin.

KRÁTCE ZE ZASTUPITELSTVA č. 20
Přinášíme KRÁTCE ZE ZASTUPITELSTVA, které se omylem nedostalo omylem do předchozího čísla, za což se omlouváme. Jednalo se o první poprázdňinové veřejné zasedání (v pořadí dvacáté), které se uskutečnilo prostřednictvím videokonference ve čtvrtek 17. září za „přítomnosti“ dvou hostů.

V úvodu se pan starosta věnoval potřebným formalitám – konstatoval usnášeníschopnost, určil zapisovatele, všemi hlasy byli zvoleni ověřovatelé a byl schválen program včetně jednoho přidaného bodu. Na zastupitele tentokrát čekalo 26 bodů k projednání, ke kterým pan starosta připravil prezentaci na 82 slidech. Po schválení zápisu č. 19/2020 podal pan starosta zprávu o činnosti, kterou najdete v zápisu ze zasedání.

Levnější dodávky energií

Následně zastupitelé přistoupili k jednotlivým projednávaným bodům – všemi hlasy přítomných zastupitelů odsouhlasili výsledky aukcí energií a doporučili k podpisu smlouvy s vítěznými dodavateli. Vysoutěženou cenou zemního plynu dosáhne ML roční úspory u dodávek zemního plynu ve výši 421 191 Kč a u dodávek elektrické energie pak 206 863 Kč, celková úspora za dvouleté období je 1 256 108 Kč, skutečnou úsporu ale očekává ML vyšší, neboť snížil spotřebu energií výměnou starých kotlů a zároveň se aukce zúčastnila i ZŠ a MŠ, kterým ML hradí energie.

Rekonstrukce školního areálu.

Bezhotovostní platby ve školce

Dále byla hlasy 5 zastupitelů podmienečně schválena odměna, o kterou si požádala ředitelka MŠ. Podmínkou pro vyplacení odměny je zavedení možnosti bezhotovostního platebního styku v MŠ do 31. 10. 2020. Zastupitelé k podmienečnému schválení přistoupili poté, kdy paní ředitelka nevyslyšela žádost rodičů o možnost bezhotovostních úhrad s odůvodněním, že platby v hotovosti jsou nutné, protože MŠ vyplácí své dodavatele rovněž jen v hotovosti. Takové zdůvodnění v dnešní „koronavirové“ době, kdy jsou bezhotovostní platby jednoznačně doporučovány při všech transakcích, považovala většina zastupitelů za nepřijatelné.

Odsouhlasené smlouvy

V devátém bodu zastupitelé hlasy všech přítomných (v té době v počtu 7), odsouhlasili znění Smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene – služebnosti a dohodu o umístění stavby mezi ML a ČEZ Distribuce a.s. a v bodě č. 10 pak také Smlouvu o zřízení věcného břemene – služebnosti a Smlouvu o právu provést stavbu mezi společností ČEZ Distribuce a ML.

V dalších bodech pak zastupitelé hlasy všech přítomných odsouhlasili výběr dodavatele nového automobilu údržby a vybrali zhotovitele investiční akce Stavební úpravy radnice v Litni – za A) Zajištění bezbariérovosti a za B) Energetické úspory radnice – v obou bodech zastupitelé vybírali ze dvou předložených nabídek.

Přestavba učiliště v Litni na základní školu

Následně projednávali bod týkající se Dodatku ke smlouvě „Přestavba učiliště v Litni na základní školu“ – ML má podepsanou Smlouvu o dílo se společností ACG real, s.r.o. na rekonstrukci bývalého internátu na školní budovu. Vzhledem k nutnosti víceprací, které si neplánovaně vyžádal stav stávající budovy, a k nezbytným navazujícím stavebním pracím pro zajištění bezpečného užívání stavby, je realizace těchto víceprací nezbytná. Skutečný stav konstrukce dotčené části budovy nebylo bohužel možno zjistit před uzavřením samotné Smlouvy o dílo, a to ani při vynaložení potřebné péče. Celková bilance Dodatku č. 1 je +1 301 879,99 Kč; bonusem je vyšší objem dodávek a prací.

Odpověď společnosti Stříbrný Potok Reality Developments

V bodu č. 14 zastupitelé projednávali znění odpovědi právníka ML na dopis právníka společnosti Stříbrný Potok Reality Development. Vzhledem k závažnosti obsahu dopisu, týkajícího se smlouvy o spolupráci, korespondenci a vyjádření, doporučil právník ML, aby textaci a formu obsahu odsouhlasili zastupitelé. S navrženým textem souhlasila většina přítomných zastupitelů, kteří samozřejmě přihlídlí i k tomu, že společnost Stříbrný Potok Reality Developments slovy našeho právníka „nectí parametry dohod osobně či telefonicky dojednaných“, ignoruje vzájemně nastavená pravidla a dané termíny, snaží se ML „obcházet“ atd.

Pokračování na straně 7

V dalších bodech zastupitelé souhlasili s podpisem Smlouvy o převodu vlastnictví k majetku ČR – JSDH Liteň si požádala o převod nepotřebného majetku Hasičského záchranného sboru a ministerstva vnitra, konkrétně o seskokovou matraci a osobní automobil Fabia Combi, který nahradí dosluhující Felicii.

Pronájem prostor školní jídelny

Dále byl odhlasován Záměr pronájmu prostor k provozování školní jídelny zahrnující opětovně finanční spoluúčast partnera na vybavení jídelny se stálým poplatkem za vývoz jídel. Byť zastupitelé po prosincové schůzce se zaměstnanci školy vzali v potaz enormní zájem ZŠ F. J. Řezáče o provozování zrekonstruované jídelny, která bude nově vařit pro obě školní budovy, a škola zájem následně i písemně stvrdila, museli zastupitelé primárně kvůli koronavirové situaci finanční spoluúčast partnera na vybavení jídelny do záměru zahrnout. Podle prvních hrubých odhadů se v budoucnu očekává pokles daňových příjmů obcí, ML očekává pokles o cca 20 % a vzhledem k faktu, že tzv. sdílené daně představují 70 procent příjmů obcí, jedná se o nezanedbatelnou částku, která v rozpočtu při aktuálních plánech investic bude citelně chybět.

Další dohody a smlouvy

Zastupitelé rovněž souhlasili s podpisem Smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti, v tomto případě pro objekt rodinného domu U Vodárny.

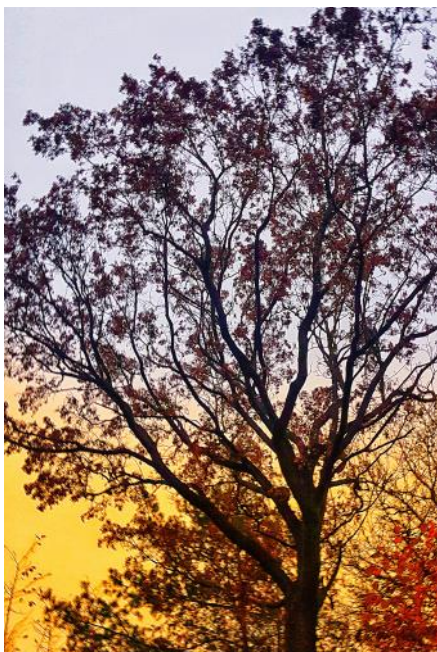
V bodě č. 18 souhlasili zastupitelé se zněním Dohody mezi obcí Měňany a ML, resp. Korno a ML o zajištění provozování veřejného pohřebiště (více viz KRÁTCE ZE ZASTUPITELSTVA 18 a 19).

Zastupitelé také souhlasili se zněním Smlouvy o dílo s panem Mgr. Lubošem Janákem na administraci dotace na akci „Stavební úpravy radnice v Litni, zajištění bezbariérovosti“. ML podal v roce 2019 žádost o dotaci do programu Podpora obnovy a rozvoje venkova, podprogramu DT E – Rekonstrukce a přestavba veřejných budov, po vyhodnocení žádosti byla naše žádost zařazena do tzv. zásobníku projektů jako náhradník. Po navýšení alokace dotační výzvy obdržel ML vyznění o Registraci o poskytnutí dotace – příslib získání financí).

Odpadové hospodářství

Dvacátý bod v pořadí se týkal obecně závazné vyhlášky o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem (ML ji bohužel doposavad neměl).

V bodech následujících zastupitelé

Podzimní strom od Lenky Jelínkové.

souhlasili s podpisem další Smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti (v tomto případě pro lokalitu s 18ti RD v Litni), s rozpočtovým opatřením týkajícím se dotace na dostavbu tělocvičny a jejího zázemí a dotace na navýšení kapacity školní kuchyně a jídelny v ML a uložili starostovi ML zajistit předložení účetní závěrky ke schválení tak, aby byla schválena do 6 měsíců ode dne, kdy byla sestavena. Zároveň doporučili, aby účetní závěrka byla schvalována v prvním čtvrtletí daného roku a závěrečný účet pak ve druhém čtvrtletí daného roku po přezkumu hospodaření auditory (kvůli pandemii Covid 19 zahájil KÚ Středočeského kraje kontrolní výjezdy až v červnu 2020, a tím došlo ke zpoždění s vyvěšením auditu a schválením závěrečného účtu).

Kácení lesa

V bodě 24 projednávali zastupitelé výzvu Lesů ČR, kterým vyzývá ML ke kácení uschlého lesa. ML oslovil 8 společností s poptávkou po těžbě dřeva v našich obecních lesích – jedná se převážně o suchý smrk a v menší míře o borovici. Stromy uschly v posledních dvou letech, smrk využijeme dílem na řezivo a dílem na palivo, borovici zřejmě jen jako palivo. ML obdržel 5 odpovědí – 3 společnosti odmítly, přičemž jedna z nich souhlasila jen za podmínky pořezení na řezivo, dvě společnosti projevily zájem. Jedná se o náklad cca 500 000 Kč – ML ho chce hradit prodejem dřeva a řeziva a případnou ztrátu pokrýt dotací, o kterou můžeme požádat na skutečně vytěžené dřevo v následujícím roce.

Sázení stromů

V předposledním bodu se zastupitelé naopak věnovali výsadbě stromů – každoročně chceme vysadit max. 200 stromů kvůli následné péči. ML pokračuje i v roce 2020 s výsadbou stromů na místech, kde stromy buď odumřely, nebo je jejich stav velmi špatný, anebo na nových místech, kde se výsadba nabízí. Aktuálně se jedná o dětské hřiště před Společenským domem (80 ks ovocných stromů, výsadbu provede ve vlastní režii společnost Futura academica z.s., náklady pro obec jsou pouze následná údržba), jednostrannou alej podél ulice Podezděmi (80 ks habrů, výsadbu provede ve vlastní režii společnost Futura academica z.s., náklady pro obec jsou pouze následná údržba), oboustrannou alej podél cesty na vrch Mramor (dotace 68 000 Kč na 40 ks ořešáků od CHKO, výsadbu provedou dobrovolníci, náklady pro obec do 20 000 Kč na mechanizaci na vyklučení náletů) a několik míst v Leči (výsadbu v této místní části iniciovala paní Mertová, objednáno 28 ks ovocných stromů – moruše, višň, ořeš, slivoň, hrušeň).

V bodě posledním pak bylo všemi hlasy odsouhlaseno jmenování paní Terezy Štíkové správkyní rozpočtu s platností od 1. 10. 2020 (současná správkyně rozpočtu, paní Barbora Císařová, nastupuje na mateřskou dovolenou).

Diskuse

V diskusi se Zdeněk Mouřeček ptal na zábrany umístěné mezi parkovištěm před kinem a přechodem, protože brání nejen vjezdu aut, ale i vstupu chodců na přechod pro chodce. Starosta odpověděl, že je to příprava na umístění pevných zábran a vodorovného dopravního značení tak, aby auta nevjížděla na parkoviště přes přechod pro chodce. Zároveň starosta ujistil přítomné, že poté bude přístup na přechod plně obnoven. Na doplňující dotaz týkající se možnosti průjezdu pevných zábran i s kočárkem reagoval kladně. Aktuálně je již vše hotovo, jen se čeká na opravu v podobě dokreslení druhé šipky vodorovného dopravního značení.

Veřejné zasedání panem starostou ukončeno ve 21:42 hodin.

Hana Lukešová, místopředsedkyně

VÝSLEDEK ANKETY O VYUŽITÍ A OPRAVĚ ŠPEJCHARU

V polovině prázdnin jsme zveřejnili anketu na téma Využití a oprava Špejcharu. Dostali jsme v té době několik žádostí o odkup Špejcharu a chtěli jsme s vámi toto téma diskutovat. Jeden zájemce ho chtěl využít pro zřízení veterinární ordinace se zachováním kulturního využití, druhý pro soukromou galerii otevřenou pro širokou veřejnost a dostali jsme i třetí nabídku, kde využití nebylo blíže specifikováno. Děkujeme všem za čas, který věnovali zamýšlení nad naším okolím, a za odpovědi, kterých přišlo celkem 31.

Z výsledků je patrné, že historii Špejcharu více či méně zná 74% respondentů a jen 3% o něm neví nic a Špejchar je nezajímavý.

Znali jste historii Špejcharu?

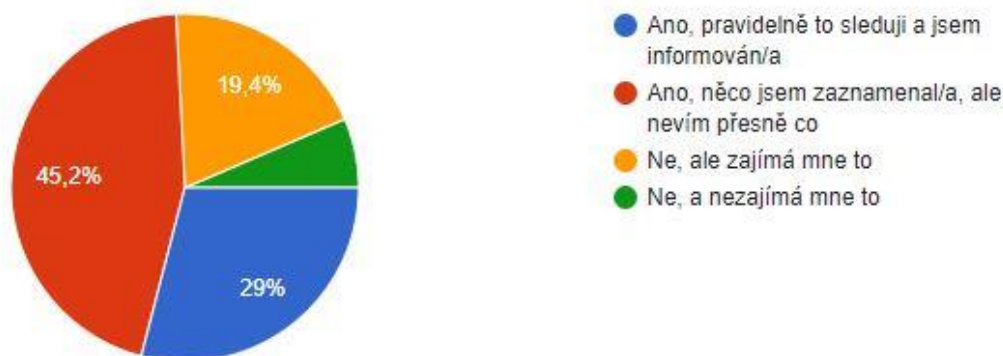
31 odpovědí

Stejných 74% vědělo, že se o Špejcharu mluví a jednalo o něm samospráva. Téměř 7% o této skutečnosti nevědělo a nezajímá je to. O vzniku Petice z roku 2017 nevědělo 84% respondentů, přičemž 45% by jí podepsalo, kdyby o ní vědělo. Petici podepsal jeden jediný respondent.

Zaregistrovali jste, že o využití Špejcharu jednalo někdy Zastupitelstvo městyse?

31 odpovědí

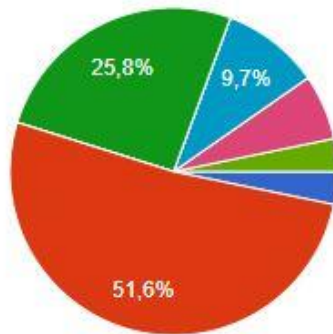
Jako protimluv se jeví fakt, že skoro 49 % by Petici podepsalo nebo ji podepsalo a zároveň 55 % respondentů je pro to, aby se budova Špejcharu prodala, z toho 3,2 % by prodávalo bez ohledu na cokoli. Zbývá část 45 % se vyslovila pro to, aby si městyš Špejchar nechal a rekonstruoval ho, přičemž 26 % říká, že ho máme rekonstruovat, až na něj budeme mít přesné využití. 10 % je pro přípravu rekonstrukce a čekání na vhodné financování. Necelých 7 % navrhuje, abychom s rekonstrukcí počkali klidně až 15 let.

Největší roztržičnost panuje v tom, jak by měla být budova využita. Čtvrtina z nás je pro soukromé muzeum a galerii. Další čtvrtina si myslí, že by zde měla být klubovna spolku a pětina je pro to, aby zde vznikla veterinární ordinace. Za zmínku stojí ještě názor desetiny Liteňanů, kteří by zde rádi viděli malý pivovar. Pivo se ostatně v Litni vařilo až do 50. let 20. století, a je tedy na co navazovat.

Jsme moc rádi za všechny nápady. To, že jsou některé v menšině, neznamená, že by byly špatné. Mně osobně se líbí návrh na vznik chráněné dílny. Je však potřeba podotknout, že ani chráněná dílna, ani veterinární ordinace není úkol pro radnici a musel by se pro tento záměr najít někdo, kdo by jej realizoval.

Co by se mělo stát s budovou Špejcharu?

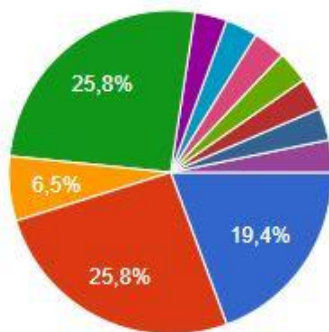
31 odpovědí

- Prodat, ať je to kdokoli
- Prodat s podmínkou konkrétního využití
- Nechat si ji a rekonstruovat bez ohledu na náklady a využití
- Nechat si ji a rekonstruovat až budeme mít přesné využití
- Nedělat s budovou nic
- Připravit rekonstrukci a čekat na vhod...
- Nedělat nic s tím, že opraven může bý...
- Nechat si ji a rekonstruovat. Občané p...

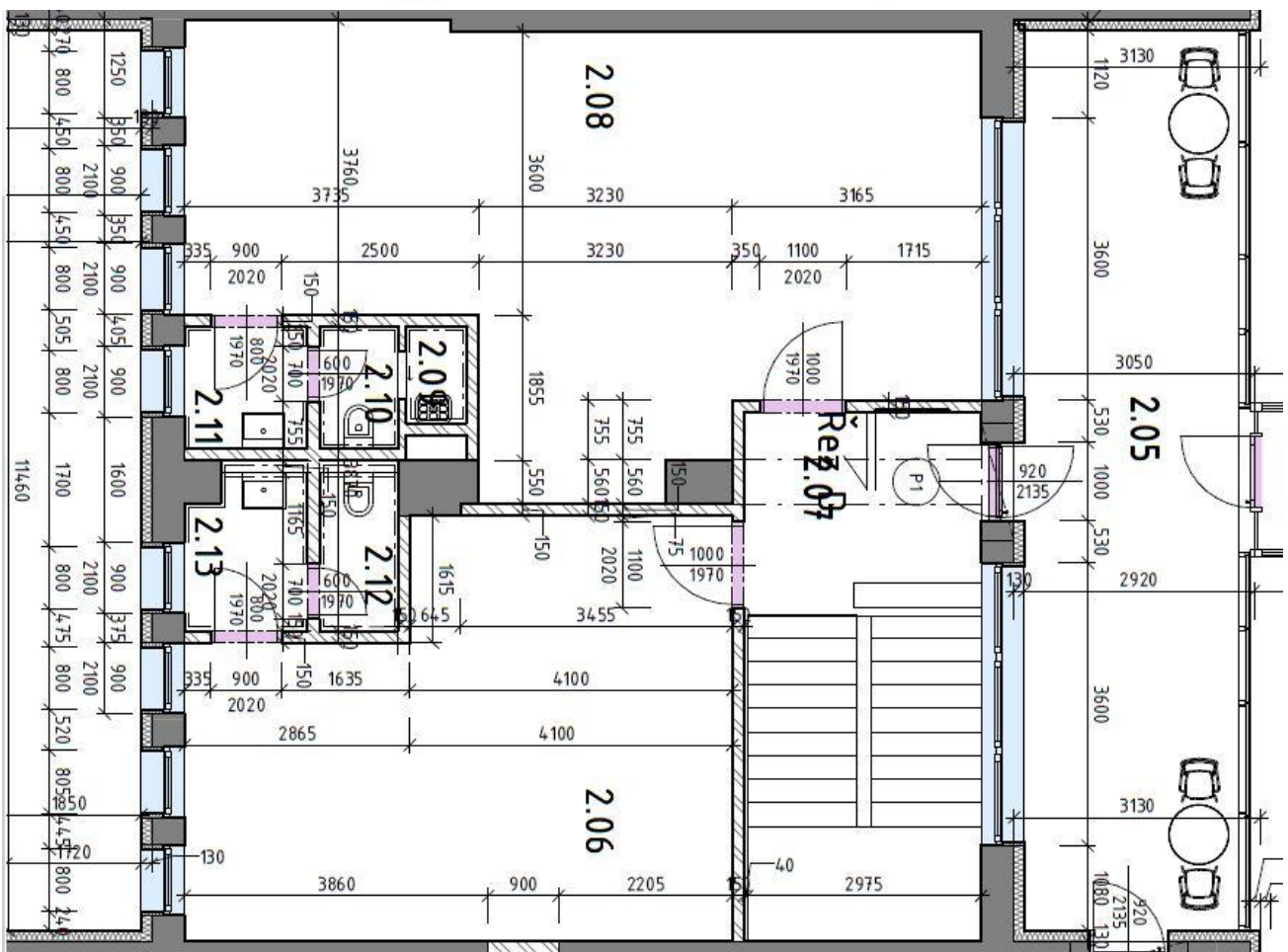
Co by mělo v budově být?

31 odpovědí

- Veterinární ordinace
- Soukromé muzeum a galerie pro veřej...
- Muzeum městyse
- Klubovny spolků
- Malý pivovar s restaurací
- Pronájem na sklady
- Pivovar+muzeum mestyse
- klubovny spolků a muzeum v jednom,...

▲ 1/2 ▼

Z NAŠÍ HISTORIE: Třicetiletá válka na Berounsku – Předehra k válce (1. díl)

Letos si připomínáme významné výročí – 8. listopadu uplynulo 400 let od bitvy na Bílé hoře, která ukončila české stavovské povstání a vedla ke třicetileté válce. Právě jí se budeme věnovat v našem novém třídílném seriálu.

Třicetiletá válka znamenala obrovskou pohromu pro náš kraj a velkou část Evropy. Byla nejkrvavější válkou, jakou svět do té doby poznal, a také první moderní válkou v českých dějinách. Jen v českých zemích si vyžádala ztráty na lidských životech ve výši téměř 40 % obyvatel. Začala bojem katolíků a protestantů o jedinou pravou víru a končila bojem evropských národů o moc. Válka se stala souhrnem dramatických osudů Španělů, Švédů, Němců, Italů, Francouzů, Holanďanů, Dánů i Britů a zásadně ovlivnila vývoj Evropy na několik dalších staletí.

Bitvou na Bílé hoře vyvrcholilo stavovského povstání české i moravské šlechty a střetly se v ní česká stavovská armáda a dvě armády katolické. Armáda císaře Svaté říše římské Ferdinanda II. Štýrského a armáda německé Katolické ligy. Předehrou k bitvě na Bílé hoře bylo střetnutí u Rakovníka, odkud stavovská armáda kvapně ustupovala ku Praze. V noci ze 7. na 8. listopadu se začala stavovská vojska opevňovat na Bílé hoře. Katolické armády po jedné až dvou hodinách zdolaly méně početnou, předchozími boji značně oslabenou a demoralizovanou stavovskou armádu. Ztráty stavovské armády byly obrovské. Na české straně padlo v boji poměrně málo mužů, velká část vojska však byla pobita na útěku. Nejvíce pěchoty a jízdy zahynulo u letohrádku Hvězda. Počet padlých se odhaduje kolem 5 000 mužů, jiné prameny však udávají počet zabitých až na 9 000 mužů. Češi ztratili všechna svá děla a několik tisíc kusů zbraní, 100 praporců, množství střeliva, zbytek proviantu, asi 5 000 koní a všechny zásobovací vozy.

To nejhorší však mělo teprve přijít. Praha, která zůstala po bitvě zcela nechráněná a vydaná na pospas katolickým armádám, byla vyplněna a zpusťována. Protože přípravy královského dvora na evakuaci byly vykonány ve spěchu, dobyvatelé v Praze získali mnoho velmi cenné kořisti. Velmi prestižní kořisti byly zdobené insignie Podvazkového řádu, který král Fridrich obdržel od svého tchána anglického krále Jakuba I. Možná ještě významnější byl nález velké části královského archivu na Pražském hradě. Ve spěchu královská rodina má-

Defenestrace 23. května 1618 na obraze Václava Brožíka.

lem zapoměla dokonce na malého syna Ruprechta.

Porážkou na Bílé hoře byl zpečetěn osud českého stavovského povstání a na dalších 300 let zásadně ovlivněn vývoj v českých a moravských zemích. Co ale předcházelo této bitvě, která byla první bitvou třicetileté války? Odpověď není jednoduchá. Pokusíme se společně nahlédnout do zákulisí a pochopit příčiny této války.

Evropa jako sud střelného prachu

Počátkem 17. století připomínala Evropa sud střelného prachu. Na severu bojovalo o moc Dánsko Švédsko a Polsko. Francie byla ohrožována Španělskem a jeho spojencem Svatou říší římskou. Čechy v té době byly součástí Svaté říše římské a označovány za její klenot na Vltavě. V roce 1618 byla Praha protestantským městem, kterému vládli katolíci. Stejně tak zbytku českých zemí, kde bylo 9 z 10 obyvatel protestanty. Svoboda vyznání byla potlačována a stala se jen dávným slibem. Byly zavírány protestantské kostely a do země přicházeli katoličtí kněží. Proti tomuto řádu se měli lidé brzy vzburit.

Za začátek 30. leté války můžeme označit vypuknutí stavovského povstání, které začalo tzv. Pražskou defenestrací 23. května 1618. Toho dne skupina šlechticů v čele s Matějem Turnem vtrhla do sídla místodržícího na Pražský hrad, aby protestovali proti zavírání kostelů a porušování Rudolfova majestátu. Ten českým a moravským stavům zaručoval náboženskou svobodu. Rudolf II. vydal a podepsal roku 1609 Majestát pod nátlakem českých stavů, výměnou

za podporu, kterou mu poskytli v konfliktu s jeho bratrem Matyášem. Odvrácení českých zemí od katolické víry mající své kořeny už v husitském povstání, tak mělo být i po téměř 200 letech opět příčinou prolévání krve obyvatel českých zemí.

Během jednání došlo k rozepři a následně byli vyhozeni z okna královský místodržící Vilém Slavata z Chlumu, Jaroslav Bořita z Martinic a sekretář Filip Fabricius, kteří pád z více než desetimetrové výšky přežili bez větších zranění (později to bude vykládáno jako zázrak a potvrzení vznešenosti katolických myšlenek oproti protestantským). Následně roku 1619 dochází na tu dobu k nevídané události – za podpory rytířů, šlechticů, kněží, měšťanů a svobodného obyvatelstva svrhli Češi krále Ferdinanda II. a stavovská armáda mezi tím dobyla část katolických měst.

Za nového krále si zvolili protestanta Falckého kurfiřta Fridricha, který měl za manželku Alžbětu, dceru anglického a skotského krále Jakuba I. Korunovace Fridricha proběhla 4. listopadu 1619 podle přísně kalvinistických zvyků. Mezi tím byl však sesazený Ferdinand zvolen císařem Svaté říše římské. V tu chvíli se z Čechů stali vzbuřenci proti císaři, a ten proti nim může použít císařskou armádu. Nově zvolený Fridrich Falcký ohrožoval jako protestantský král moc katolického císaře v celé Svaté říši římské. To samozřejmě vyústilo ve válku s císařem Ferdinandem II.

Češi věřili, že Fridricha Falcký sjednotí všechny protestanty v říši pod jednou vlajkou a za pomoci své ženy dosáhne pomoci od Anglie. K tomu ale nikdy nedošlo, a to především kvůli roztržitosti protestantismu do vzájemně nepřátelých skupin. Oproti českým zemím, kde byly tradičně potomci husitů a luteráni, byl Fridrich kalvinista, Alžběta byla zase anglikánka. Právě kalvinistická víra, která zakazovala zobrazovat svaté, mimo jiné i zpívat náboženské písně, spolu s nezájmem o českou kulturu a jazyk byly příčinou, proč si Fridrich brzy po své korunovaci znepřátelil český lid. Zanedlouho mu začali lidé přezdívat zimní král, jako by ani neměl vládnout déle než jednu zimu, což se nakonec také vyplnilo. Největším omylem Fridricha bylo zničení všech obrazů a soch ve Svatovítské katedrále v Praze den před Štědrým večerem roku 1619, tzv. obrazoborectví. Mistrovská díla od Lucase Cranacha včetně unikátního Cranachova oltáře skončila na hranici. Tento akt krále nesmazatelně pošpinil v očích běžného lidu, který je považoval za symboly české statnosti a kultury.

Jeho podpora mezi vojáky a stavy nebyla o nic větší, Fridrich se o politické záležitosti moc nestaral, raději hrál badminton, jezdil na lov a dokonce plaval ve Vltavě. Způsob jakým řídil, nebo spíš neřídil vojenské záležitosti, se brzy podepsal na stavu jeho armády. V té době bylo běžné, že armády

Pokračování ze strany 10

se skládaly ze žoldáků. Stálá vojska se nevydržovala, najímala se v případě potřeby. Žoldáci samozřejmě bojovali za peníze a ne za vznešené ideály, a stavovští vojáci už dlouho nedostali vyplacen svůj žold. Rok 1620 už byl pro stavovskou armádu katastrofální. Situace se navíc dále zkomplikovala, když císař Ferdinand II. dostal na svou stranu mocné spojence Maxmiliána Bavorského a Jan Jiřího Saského.

Stavy se tak ocitly v ekonomické a politické izolaci. Jejich situace byla tak zoufalá, že se pokusili vyjednávat o spojenectví s odvěkým nepřítelem křesťanů – s Osmanskou říší, tato jednání však ztroskotala. Když se spojené císařské vojsko pod vedením generála Buquoye a bavorské vojsko vedené Janem Tserclaemem Tillym spojilo v Dolních Rakousích a vydalo se na Prahu, byla stavovská armáda ještě nějakou dobu boj schopná a dokázala postup císařské armády zbrzdit. Přesto se však Buquoyovo a Tillyho vojsko, také díky podplacení Mansfelda, nakonec dostalo před Prahu, kde si mezitím stavovské vojsko vybudovalo na Bílé hoře zákopy a připravovalo se na nadcházející bitvu. V příštím díle si podrobněji popíšeme průběh bitvy na Bílé hoře a následky porážky stavovských vojsk.

Jakub Kubič

VÁNOČNÍ RECEPT NA STAROČESKÉ MEDOVÉ PERNÍČKY OD ANNY BUCHALOVÉ

Receptů na perníčky je nespočet a každý určitě má ten svůj oblíbený. Tento recept se od těch běžných liší složením i přípravou. Těsto se zadělává na několikrát, přičemž první fáze těsta se nechává uležet až několik týdnů. Díky medu a koření se nekazí, naopak se pěkně rozleží a rozvoní. Dokonce se traduje, že při narození dcery se tradičně zadělávala první fáze těsta na perníčky, které se dále zpracovávaly a pekly až na její svatbu.

Tento recept jsme našli na jednom včelařském fóru, kde jej sdílel pán ze staré kuchařky po své prababičce. Těžko říct, z jaké doby recept pochází, použitím žitné mouky, velkého množství medu a cukrářského droždí ale určitě odpovídá tradičním staročeským receptům. Příprava je trochu složitější na organizaci i na zpracování, ale zato jsou perníčky voňavé a aromatické po medu a vlastnoručně připraveném perníkovém koření.

Recept: Těsto I. 500 g chlebové žitné mouky, 500 g horkého medu, 5 g mleté skořice, 2,5 g hřebíčku, 2,5 g nového koření, 2,5 g muškátového květu, 2,5 g anýzu, 2,5 g badyánu, nastrohaná kůra z 1/2 poloviny citronu

Těsto II. 250 g moučkového cukru, 1 vejce, 2 žloutky, 200 g mletých neloupaných mandlí, 500 g pšeničné mouky + 1 žloutek, 10 g uhlíčitanu amonného (cukrářského droždí)

Postup: Těsto I. Veškeré koření rozdrťme v hmoždíři a společně s citronovou kůrou smícháme s žitnou moukou. Přidáme horký med a vypracujeme kom-

paktní, lehce lepivé těsto. Pořádně zabalíme a necháme uležet v chladnějším prostředí 14 dní až 6 týdnů.

Těsto II. Moučkový cukr utřeme s vejci, poté přisypeme mleté mandle a mouku. Do vzniklé sytké drobenky vmícháme uhlíčitan amonný rozpuštěný ve žlutku. Přidáme na kousky nakrájené nebo nastrohané I. uleželé těsto a dobře zpracováváme, až vznikne pružné stejnorodé těsto.

Těsto vyválíme na 3 až 5 milimetrů silný plát, ze kterého vykrajujeme jednotlivé kousky. Ty pokládáme na plechy vyložené pečicím papírem, potřeme navrch vajíčkem a pečeme ve vyhřáté troubě na zhruba 160 °C, dokud nevyběhnou a nezačnou růžovět na okrajích. Upečené perníčky můžeme zdobit klasickou bílkovou polevou nebo třeba rumovou polevou připravenou z rumu a moučkového cukru. Pro změknutí necháme alespoň týden rozležet.

TIPY PŘI PEČENÍ

- vhodný med je kaštanový nebo medovicový
- cukrářské droždí se dá zakoupit v některých drogeriích nebo cukrářských internetových obchodech
- při práci s cukrářským droždím se vyvarujte přímému kontaktu s pokožkou, mohlo by dojít k podráždění
- spojení obou těst se bude zdát zprvu nemožné, chce to však těsta trpělivě hníst, anebo použít výkonného robota
- pro obarvení polevy se dají zakoupit přírodní barviva vyrobená z ovoce a rostlin, anebo si je můžete vyrobit

sami. Ovoce uvaříme ve vodě do měkka, rozmixujeme (propasírujeme) a zredukujeme na hustou kašičku. Růžová – maliny, zelená – špenát, fialová – borůvky, oranžová – mrkev, černá – rostlinné uhlí v prášku, ...

Slepované perníčky máčené v čokoládě

Recept lze použít i na přípravu svačinky v průběhu celého roku. Perníkové těsto vykrajíme na větší obdélníčky (nebo jakýkoli libovolný tvar). Po upečení slepíme vždy dva kousky k sobě povídky nebo hustou marmeládou a necháme v uzavřené nádobě rozležet do druhého dne. Druhý den perníčky máčíme v rozpuštěné čokoládě buď do půlky, nebo celé. Můžeme je ještě ozdobit plátky mandlíček nebo strouhaným kokosem.

Anna Buchalová

ZE ŽIVOTA KNIHOVNY A KINA

Vážení čtenáři a návštěvníci liteňského kina, máme radost, že od 23. listopadu knihovna může fungovat podobně jako restaurace s výdejním okénkem!

I přesto, že sídlíme v patře, nemusíte do našeho okénka po žebříku :-). Ale vážně: v praxi to znamená, že zájemci si mohou půjčovat předem objednané dokumenty a vrátet své výpůjčky. Knihu, kterou si budete chtít vypůjčit, najdete v našem online katalogu na www.knihovnaliten.cz, poté nám pošlete svou objednávku e-mailem na knihovna@mestysliten.cz, ve které uvedete titul a autora knihy, své jméno a příjmení a telefonní číslo. Když vám to nepůjde, zavolejte na telefonní číslo 739 767 132 a najdeme spolu řešení. V nabídce knihovny je řada knih s vánoční tematikou (pohádky, povídky o tradicích, tipy a rady na tvoření atd.), které vás můžou příjemně naladit a inspirovat na blížící se svátky. Těšíme se na vaše objednávky!

A co nového v kině?

Kino je z nařízení vlády prozatím ještě uzavřené veřejnosti, nicméně stále probíhá rekonstrukce foyer a přilehlých vnitřních prostor. Ale abychom připomněli, že kulturní dům v Litni máme a že nás dobrá nálada neopouští ani v nelehkých časech, rozhodli jsme se ve spolupráci s keramickou dílnou Jany Krtkové uspořádat **předvánoční punč – setkání s občerstvením na schodišti kina**. Od začátku prosince bude na schodišti také vystaven velký keramický betlém s novými prvky, které vytvořili děti i dospělí během keramických kurzů. Sledujme tedy situaci a systém PES, a pokud to čísla dovolí, sejdem se v hojném počtu 23. prosince v 17 hodin před kinem. Kdo byste nějakým způsobem chtěl k tomuto setkání přispět (třeba malým občerstvením), přineste ho s sebou jako překvapení nebo nás kontaktujte.

Budeme se těšit na setkání s vámi!

Elise a Vladimír Větrovský

Vánoční cukroví z Litně

Anna Buchalová z Výroby Anna se na straně 11 podělila o recept na perníčky, děkujeme! A nabízí 10 druhů tradičního cukroví plného másla, oříšků a čokolády.

- Staročeské medové perníčky zdobené
- Staročeské medové perníčky s rumovou polevou
- Linecká srdíčka s rybízovou marmeládou
- Linecká kolečka s citronovou polevou, brusinkami a pistáciemi
- Makové linecké s citronovým krémem
- Vanilkové rohlíčky
- Amaretti z marcipánu a mandlí
- Vosí hnízda z vlastního vaječného likéru
- Čokoládové whiskey pralinky
- Lískooříškové pralinky

Je možnost objednat si krabičku cukroví ve dvou velikostech:

- MENŠÍ po 50 ks cukroví (5 ks od každého druhu), 650 Kč s DPH
 - VĚTŠÍ po 100 ks cukroví (10 ks od každého druhu), 1 250 Kč s DPH
- Na fotce je krabička menší velikosti VYZVEDNUTÍ bude 21. nebo 22.12., konkrétní časy upřesníme.

Objednávky přijímám do 11. 12. nebo do naplnění kapacity na anna@buchalova.name

V nabídce jsou také vánočky!

Malé vánočky budou v nabídce i během prodeje čerstvého pečiva v sobotu 5. 12. volně k prodeji, ale doporučuji rezervaci

- MENŠÍ - cca 475g, cena je 160 Kč
 - VĚTŠÍ - cca 950g, cena je 280 Kč
- VYZVEDNUTÍ:
Sobota 19. 12.
Pondělí 21. 12.
Úterý 22. 12.

www.facebook.com/vyrobaanna

PEČUJETE O SENIORA? POMŮŽEME!

- Staráte se o svého rodiče nebo partnera s demencí?
- Znáte někoho s Alzheimerovou nemocí ve svém okolí?
- Tušíte, že budete o někoho blízkého pečovat, a nevíte, co vás čeká?
- Potřebujete zjistit, na co máte nárok?
- Chybí vám informace?

Můžeme vám poradit a naše služby jsou zdarma. Víme, jak je péče o blízkého člověka náročná, a proto pro vás máme náš poradenský tým:

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK PSYCHOLOG PRÁVNÍK
NEUROLOG ZDRAVOTNÍ SESTRA VÝŽIVOVÝ SPECIALISTA

Poradenství probíhá osobně, telefonicky i elektronicky (chat, e-mail).

KONTAKT PRO BEROUN A OKOLÍ:
Veronika Maslíková
tel.: 725 923 181
beroun@dementia.cz

Můžete nám také anonymně napsat na chat na našich stránkách:
dementia.cz/chat/

DEMENTIA

VÍTE, ŽE JSME TADY PRO VÁS VE 25 MĚSTECH STŘEDOČESKÉHO KRAJE?

Benešov
Beroun
Čáslav
Čelákovice
Černošice
Český Brod
Dobruška
Hořovice
Hostivice

Kladno
Kralupy n. Vltavou
Kutná Hora
Kolín
Lysá n. Labem
Mělník
Mladá Boleslav
Mnichovo Hradiště
Nové Strašecí

Nymburk
Příbram
Rakovník
Říčany
Slaný
Stará Boleslav
Votice

RÁDI VÁM POMŮŽEME PŘI PĚČI O VAŠEHO BLÍZKÉHO S PORUCHAMI PAMĚTI.
PORADENSKÝ TÝM ORGANIZACE DEMENTIA

Anna Buchalová